

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas_moac@hotmail.com
<http://www.moac.go.th>

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 1 เมษายน 2564 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

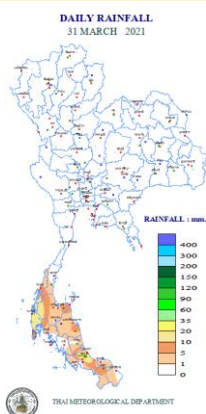
1.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา"พายุฤดูร้อนบริเวณประเทศไทย (มีผลกระทบตั้งแต่วันที่ 3 - 6 เมษายน 2564)" ฉบับที่ 2 ลงวันที่ 1 เมษายน 2564 เวลา 11.00 น.

ในช่วงวันที่ 3 - 6 เมษายน 2564 ประเทศไทยจะมีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้น โดยมีลักษณะของพายุฝนฟ้าคะนองลมกระโชกแรง และมีลูกเห็บตกบางพื้นที่ รวมถึงมีฟ้าผ่าเกิดขึ้นด้วย โดยจะเริ่มมีผลกระทบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออกก่อน ส่วนภาคเหนือ ภาคกลาง รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และภาคใต้ตอนบน จะได้รับผลกระทบ ในระยะต่อไป จึงขอให้ประชาชนในบริเวณดังกล่าวระวังอันตรายจากพายุฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรงที่จะเกิดขึ้น โดยหลีกเลี่ยงการอยู่ในที่โล่งแจ้ง ใต้ต้นไม้ใหญ่ สิ่งปลูกสร้าง และป้ายโฆษณาที่ไม่แข็งแรง สำหรับเกษตรกรควรเตรียมการป้องกันและระวังความเสียหายที่จะเกิดต่อผลผลิตทางการเกษตรไว้ด้วย ทั้งนี้เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นกำลังปานกลางระลอกใหม่จากประเทศจีนจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยตอนบนและทะเลจีนใต้ ประกอบกับมีคลื่นกระแสลมตะวันตกเคลื่อนเข้ามาปกคลุมบริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางตอนบน ในขณะที่ประเทศไทยตอนบนมีอากาศร้อนถึงร้อนจัดต่อเนื่องกันหลายวัน

อนึ่ง ในช่วงวันที่ 1 - 2 เมษายน 2564 หย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงปกคลุมบริเวณทะเลอันดามัน ทำให้ภาคใต้มีฝนเพิ่มขึ้น และมีฝนตกหนักถึงหนักมาก ส่วนคลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันมีกำลังแรง โดยมีคลื่นสูง 2-3 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 3 เมตร ขอให้ประชาชนบริเวณภาคใต้ฝั่งตะวันตกระวังอันตรายจากฝนตกหนักไว้ด้วย ส่วนชาวเรือบริเวณทะเลอันดามันควรเดินเรือด้วยความระมัดระวัง และเรือเล็กควรงดออกจากฝั่งจนถึงวันที่ 3 เมษายน 2564

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 31 มี.ค. 64 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 1 เม.ย. 64

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.หาดใหญ่	สงขลา	45.6	ฝนตกหนัก
2	อ.ตะกั่วป่า	พังงา	24.7	ฝนตกปานกลาง
3	อ.เมือง	สุราษฎร์ธานี	10.2	ฝนตกปานกลาง
4	อ.เมือง	นครศรีธรรมราช	9.2	ฝนตกเล็กน้อย
5	อ.เมือง	ภูเก็ต	7.8	ฝนตกเล็กน้อย

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
(ข้อมูลจากสำนักสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมอุตุนิยมวิทยา)

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 1 เม.ย. 64)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง (447 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 38,146 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 50 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 14,217 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 27) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2563 (38,139 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 50) มากกว่าปี 2563 จำนวน 7 ล้านลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 24.32 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 104.28 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 37,921 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 35,445 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 50 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 11,903 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 25) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2563 (36,321 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 51) น้อยกว่าปี 2563 จำนวน 876 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 20.04 ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบายจำนวน 86.53 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 35,481 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก (ล้าน ม. ³)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	9,421	38	2,676	15	75	1,001	397	40	298	33	83	25,825	9,818	38	2,974	16	16,008
ตอน.	12	8,368	3,908	47	2,258	34	218	1,999	1,087	54	936	51	230	10,367	4,995	48	3,194	37	5,372
กลาง	3	1,419	446	31	386	28	22	369	158	43	134	39	25	1,788	604	34	520	31	1,184
ตะวันตก	2	26,605	15,857	60	2,580	19	7	140	109	78	100	76	9	26,745	15,966	60	2,680	20	10,780
ตะวันออก	6	1,515	601	40	501	35	51	964	472	49	420	46	57	2,479	1,073	43	921	40	1,406
ใต้	4	8,194	5,213	64	3,503	54	39	668	478	72	426	69	43	8,863	5,691	64	3,928	55	3,172
รวม	35	70,926	35,445	50	11,903	25	412	5,141	2,701	53	2,314	49	447	76,068	38,146	50	14,217	27	37,921

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริภักดิ์ แคว้นน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 9,365 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 38 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 2,669 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 15) ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 3.51 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 26.31 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 15,506 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		รับได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	4,748	35	948	10	0.13	0.00	6.00	6.00	8,714
สิริภักดิ์	4,045	43	1,195	18	3.09	3.03	17.02	17.00	5,465
ภูมิพล+สิริภักดิ์	8,793	38	2,143	13	3.22	3.03	23.02	23.00	14,179
แคว้นน้อยฯ	318	34	275	31	0.00	0.04	1.12	1.12	621
ป่าสักชลสิทธิ์	254	27	251	26	0.29	0.29	2.17	2.17	706
รวมทั้งหมด	9,365	38	2,669	15	3.51	3.35	26.31	26.29	15,506

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่มีปริมาณน้ำใช้การอยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 15 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯภูมิพล (10%) อ่างฯสิริภักดิ์ (18%) อ่างฯแม่กวอดมธราธา (18%) อ่างฯแม่มอก (20%) อ่างฯห้วยหลวง (27%) อ่างฯน้ำอูน (30%) อ่างฯจุฬารามณ์ (29%) อ่างฯอุบลรัตน์ (23%) อ่างฯลำปาว (24%) อ่างฯป่าสักชลสิทธิ์ (26%) อ่างฯทับเสลา (25%) อ่างฯศรีนครินทร์ (23%) อ่างฯวชิราลงกรณ (15%) อ่างฯขุนด่านปราการชล (28%) และอ่างฯคลองสิียด (9%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ของความจุอ่างฯ จำนวน 1 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯลำตะคอง (83%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน แม่น้ำมูล แม่น้ำพระสทิง แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก
ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 145 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 150 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +16.79 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 9.41 ม.
เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 80 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 80 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +13.68 ม.รทก. (เมื่อวาน +13.67 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.54 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.54 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 30 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 35 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาท-ป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 30 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) ปิด

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 30 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 36 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 19 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 22 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 5 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 7 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 36 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 36 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุ้งทอง (ปตร.มะขามเฒ่าอุ้งทอง) ปิด แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 15 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 21 ลบ.ม./วินาที

อ.บางไทร สถานี C.29A ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 94 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 102 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา สถานีปากคลองลำแฉะ จ.ปทุมธานี (ปกติ) สำหรับทำนายนนทบุรี จ.นนทบุรี และทำนากกรมชลประทานสามเสน (สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน) ทั้งนี้ กรมชลประทาน เพิ่มการระบายน้ำ เชื่อนภูมิพล เชื่อนสิริกิติ์ เชื่อนป่าสักชลสิทธิ์ และควบคุมปริมาณน้ำผ่านเขื่อนเจ้าพระยา และเขื่อนพระรามหก ให้สามารถควบคุมคุณภาพน้ำ ให้มีค่าความเค็มไม่เกินเกณฑ์วิกฤต 0.50 กรัมต่อลิตร

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		26 มี.ค.64	27 มี.ค.64	28 มี.ค.64	29 มี.ค.64	30 มี.ค.64	31 มี.ค.64	01 เม.ย.64		
เจ้าพระยา	ปากคลองลำแฉะ จ.ปทุมธานี	0.15	0.16	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	ปกติ	- ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการผลิตน้ำประปา ไม่เกิน 0.25 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนายนนทบุรี จ.นนทบุรี	2.10	2.14	1.96	1.75	1.68	1.69	1.66	ปกติ	- ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการเกษตร ไม่เกิน 2 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนากกรมชลประทานสามเสน กทม.	2.68	2.81	2.47	2.13	2.03	2.08	2.10	สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	

(ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา)

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 31 มี.ค. 64	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	2.64	-10.16
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	4.58	-11.42
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	1.60	-10.60
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	1.44	-10.56
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	1.82	-10.68
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	2.21	-12.29

หมายเหตุ: ข้อมูลจาก www.dwr.go.th

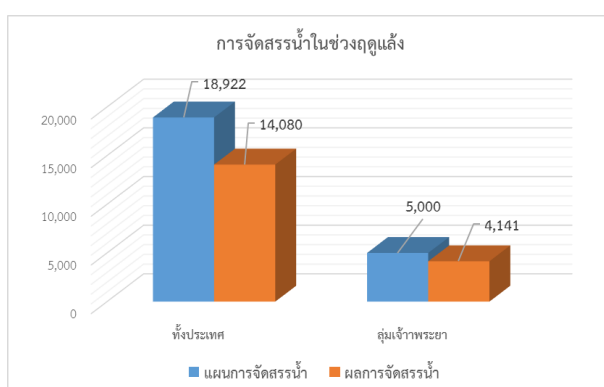
3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2563/64

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้ง ปี 2563/64 (วันที่ 1 พ.ย.63 ถึง 30 เม.ย.64) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2563 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้การได้ จำนวน 25,857 ล้าน ลบ.ม. โดยวางแผนจัดสรรน้ำทั่วประเทศ จำนวน 18,922 ล้าน ลบ.ม. แผนการจัดสรรน้ำในเขตลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 5,000 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2563 - ปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 14,080 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 74 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา วันนี้น้ำใช้ไป 26.29 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2563 - ปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 4,141 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 83 ของแผนจัดสรรน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2563/64 (1 พ.ย.63 - 30 เม.ย.64)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั่วประเทศ	2,572	9,450	6,508	392	18,922	14,080	74
ลุ่มเจ้าพระยา	1,150	3,200	515	135	5,000	4,141	83

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2563/64

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2563/64

ทั้งประเทศ จำนวน 5.91 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 3.39 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 2.52 ล้านไร่

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 1.04 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 0.48 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 0.56 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2563/64 (ข้อมูล 31 มี.ค. 64)

ทั้งประเทศ จำนวน 9.89 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 8.09 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 1.80 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 167.34 ของแผน (ข้าว เกือบเกี่ยวแล้ว 3.10 ล้านไร่ รอเก็บเกี่ยว 6.99 ล้านไร่)

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 4.76 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 4.33 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 0.43 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 457.69 ของแผน (ข้าว เกือบเกี่ยวแล้ว 2.39 ล้านไร่ รอเก็บเกี่ยว 1.94 ล้านไร่)

พื้นที่ปลูกข้าวรอบที่ 2 เกินกว่าแผน รวม 57 จังหวัด พื้นที่ปลูกข้าวเกินกว่าแผน รวม 5.27 ล้านไร่ ได้แก่

- ในเขตชลประทาน 50 จังหวัด พื้นที่ปลูกข้าวเกินกว่าแผน 3.83 ล้านไร่ ได้แก่ กำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ นครพนม บัณฑิตบุรี ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อุดรธานี นครราชสีมา มหาสารคาม กรุงเทพมหานคร ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ฉะเชิงเทรา นครนายก ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง ราชบุรี กาญจนบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม สุพรรณบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ และตรัง

- นอกเขตชลประทาน 33 จังหวัด พื้นที่ปลูกข้าวเกินกว่าแผน 1.36 ล้านไร่ ได้แก่ กำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บัณฑิตบุรี มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู ชัยนาท สระบุรี ฉะเชิงเทรา สุพรรณบุรี ชลบุรี และสระแก้ว

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2563/64			* สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2563/64						ข้าวรอบที่ 2	
		ข้าวรอบ ที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบ ที่ 2,3	%ข้าว	พืชไร่ พืชผัก	%พืชไร่ พืชผัก	รวม ทั้งหมด	%รวม ทั้งหมด	พื้นที่ เก็บเกี่ยว	พื้นที่รอ เก็บเกี่ยว
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	1.90	0.55	2.45	5.42	285.26	0.54	98.18	5.96	243.27	2.21	3.21
	นอกเขตชลประทาน	1.49	1.97	3.46	2.67	179.19	1.26	63.96	3.93	113.58	0.89	1.78
	รวม	3.39	2.52	5.91	8.09	238.64	1.80	71.43	9.89	167.34	3.10	4.99
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	-	0.06	0.06	2.82	NA*	0.08	133.33	2.90	4,833.33	1.58	1.24
	นอกเขตชลประทาน	0.48	0.50	0.98	1.51	314.58	0.35	70.00	1.86	189.80	0.81	0.70
	รวม	0.48	0.56	1.04	4.33	902.08	0.43	76.79	4.76	457.69	2.39	1.94

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมชลประทาน

NA* คือ ค่าที่ไม่มีนิยามทางคณิตศาสตร์

5. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เริ่มปฏิบัติการฝนหลวงสู่ภัยแล้ง ประจำปี 2564 ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2563 โดยจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการ จำนวน 11 หน่วย ได้แก่ หน่วยปฏิบัติการจังหวัดเชียงใหม่ ตาก พิษณุโลก นครสวรรค์ กาญจนบุรี อุดรธานี บัณฑิตบุรี อุบลราชธานี จันทบุรี ห้วยหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

พื้นที่ขอรับบริการฝนหลวง (วันที่ 16-31 มีนาคม 2564)

ภาค	จังหวัดที่ขอรับบริการ
เหนือ	กำแพงเพชร(3) ตาก(2) ลำปาง(5) พะเยา(1) สุโขทัย(4) เพชรบูรณ์(5) น่าน(2) ลำพูน(1) เชียงราย(10) แพร่(8) เชียงใหม่(1) พิจิตร(1) อุตรดิตถ์(1) พิษณุโลก(1)
กลาง	นครปฐม(1) นครสวรรค์(4) ลพบุรี(2) อุทัยธานี(3) สุพรรณบุรี(1) กาญจนบุรี(1) ชัยนาท(1)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	ขอนแก่น(3) ชัยภูมิ(3) นครราชสีมา(9) สุรินทร์(3) มหาสารคาม(4) นครพนม(1) สกลนคร(1) กาฬสินธุ์(1) หนองคาย(1) ศรีสะเกษ(2) อุดรธานี(2) บัณฑิตบุรี(3) ยโสธร(1) ร้อยเอ็ด(3) เลย(1) มุกดาหาร(1)
ตะวันออก	ระยอง(1) ปราจีนบุรี(2) จันทบุรี(2)
ใต้	ชุมพร(8) นครศรีธรรมราช(9) ระนอง(2) กระบี่(4) พัทลุง(1) พังงา(2) ราชบุรี(1) สุราษฎร์ธานี(10) ประจวบคีรีขันธ์(2) สงขลา(1)
รวม	50 จังหวัด (143 อำเภอ)

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวงประจำวัน ที่ 31 มีนาคม 2564

หน่วยปฏิบัติการฯ	จำนวนเที่ยวบิน (เที่ยว)	จังหวัดที่มีรายงานฝนตก
1. เชียงใหม่	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง 1. ภารกิจปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากความชื้นต่ำและอากาศมีเสถียรภาพส่งผลให้เมฆในพื้นที่เป้าหมายพัฒนาตัวได้เล็กน้อยและสลาย 2. ภารกิจยับยั้งลูกเห็บ เนื่องจากไม่มีกลุ่มเมฆเข้าเงื่อนไขการปฏิบัติการ
2. ตาก	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากความชื้นสัมพัทธ์ต่ำและอากาศมีเสถียรภาพทำให้เมฆในพื้นที่เป้าหมายไม่พัฒนาตัว
3. พิษณุโลก	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากอากาศมีเสถียรภาพประกอบกับความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศมีค่าต่ำกว่า 60% ส่งผลให้เมฆคิวมูลัสในพื้นที่เป้าหมายไม่พัฒนาตัว
4. นครสวรรค์	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากความชื้นที่ระดับปฏิบัติการมีค่าน้อยกว่า 60% อากาศมีลักษณะค่อนข้างทรงตัว ประกอบกับมีเมฆชั้นกลางชั้นสูงปกคลุมเต็มท้องฟ้า ส่งผลให้กลุ่มเมฆในพื้นที่เป้าหมายไม่พัฒนาตัว
5. กาญจนบุรี	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยระดับ SFC-10,000 ฟุตมีค่าต่ำกว่า 60% ประกอบกับอากาศมีลักษณะทรงตัว ส่งผลให้กลุ่มเมฆในพื้นที่เป้าหมายไม่พัฒนาตัว
6. อุดรธานี	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากความชื้นสัมพัทธ์ที่ระดับผิวพื้น - 10,000 ฟุตมีค่าต่ำกว่า 60% ส่งผลให้เมฆคิวมูลัสในพื้นที่เป้าหมายไม่พัฒนาตัว
7. บุรีรัมย์	2	ภารกิจป้องกันและแก้ไขปัญหายากแล้ง มีฝนตกเล็กน้อยบริเวณพื้นที่การเกษตร จ.บุรีรัมย์ (หนองกี่ หนองหงส์ นางรอง ชำนิ)
8. อุบลราชธานี	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากอากาศระดับบนมีเสถียรภาพ ส่งผลให้เมฆคิวมูลัสไม่พัฒนาตัวในพื้นที่เป้าหมาย
9. จันทบุรี	6	1. ภารกิจป้องกันและแก้ไขปัญหายากแล้ง มีฝนตกเล็กน้อยถึงปานกลางบริเวณพื้นที่การเกษตร จ.ฉะเชิงเทรา(ท่าตะเกียบ) จ.จันทบุรี(โป่งน้ำร้อน สอยดาว) 2. ภารกิจเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนกักเก็บน้ำ มีฝนตกเล็กน้อยถึงปานกลางบริเวณพื้นที่ลุ่มรับน้ำคลองสียัด จ.ฉะเชิงเทรา
10. หัวหิน	4	ภารกิจป้องกันและแก้ไขปัญหายากแล้ง มีฝนตกเล็กน้อยถึงปานกลาง มีฝนตกเล็กน้อยถึงปานกลางบริเวณพื้นที่การเกษตร จ.เพชรบุรี(แก่งกระจาน หนองหญ้าปล้อง) จ.ประจวบคีรีขันธ์(หัวหิน ปราณบุรี สามร้อยยอด)
11. สุราษฎร์ธานี	1	1. ภารกิจป้องกันและแก้ไขปัญหายากแล้ง มีฝนตกเล็กน้อยถึงปานกลางบริเวณพื้นที่การเกษตร จ.สุราษฎร์ธานี(วิภาวดี ท่าฉาง ไชยา ท่าชนะ) 2. ภารกิจช่วยเหลือพื้นที่ขาดแคลนน้ำอุปโภค-บริโภค มีฝนตกเล็กน้อยถึงปานกลางบริเวณพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภค จ.สุราษฎร์ธานี(ท่าฉาง)
รวม	11	

สรุปผลการปฏิบัติการภารกิจดับไฟป่า ประจำวันที่ 31 มีนาคม 2564

หน่วยปฏิบัติการฯ	เฮลิคอปเตอร์ (ลำ)	จำนวนเที่ยวบิน (เที่ยว)	จำนวน ชั่วโมงบิน	ปริมาณน้ำ (ลิตร)	พื้นที่ปฏิบัติการ
1. เชียงใหม่	1	25	3.40	12,500	ภารกิจดับไฟป่าบริเวณพื้นที่ จ.เชียงใหม่(สะเมิง)
รวม	1	25	3.40	12,500	-

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง (วันที่ 1 กุมภาพันธ์ – 31 มีนาคม 2564)

- ขึ้นปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน 37 วัน มีวันฝนตกจากการปฏิบัติการฝนหลวงคิดเป็นร้อยละ 86.25 ขึ้นปฏิบัติงาน จำนวน 430 เที่ยวบิน (668:55 ชั่วโมงบิน) ปริมาณการใช้สารฝนหลวง 342:175 ตัน พลุซิลเวอร์ไอโอไดต์ สำหรับปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน 255 นัด จังหวัดที่มีรายงานฝนตกรวม 44 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน น่าน พะเยาแพร่ ตาก กำแพงเพชร พิษณุโลก นครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ อุทัยธานี ชัยนาท ลพบุรี สิงห์บุรี สระบุรี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ สกลนคร เลย สุรินทร์ อุดรธานี อุบลราชธานี หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี เพชรบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร พัทลุง จังหวัดนครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี
- ขึ้นปฏิบัติการภารกิจดับไฟป่า จำนวน 17 วัน 265 เที่ยวบิน (44:55 ชั่วโมงบิน) ปริมาณน้ำ 132,000 ลิตร พื้นที่ปฏิบัติการรวม 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำพูน

6. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ เพื่อช่วยเหลือในช่วงฤดูฝน ปี 2563 จำนวน 2,138 เครื่อง สนับสนุนเพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปีนาปรัง พืชไร่ อุบโศกบริโภค และสถานการณ์อุทกภัย จำนวน 203 เครื่อง แบ่งเป็น

- ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปีและพืชไร่ จำนวน 52 เครื่อง ในพื้นที่ 10 จังหวัด
- ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปรัง จำนวน 62 เครื่อง ในพื้นที่ 11 จังหวัด
- ช่วยเหลือเพื่อการอุปโภค-บริโภค จำนวน 89 เครื่อง ในพื้นที่ 17 จังหวัด

เตรียมความพร้อมสนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำ รวมทั้งหมด 503 คัน (ภาคเหนือ 93 คัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 77 คัน ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก 147 คัน ภาคใต้ 30 คัน) ศูนย์ปฏิบัติการเครื่องจักรกลและส่วนกลาง (นนทบุรี) 156 คัน

7. ผลกระทบด้านการเกษตร (ข้อมูล ณ วันที่ 1 เม.ย. 64)

7.1 วาดภัย เมื่อวันที่ 7 ก.พ. – 3 มี.ค. 64

เนื่องจากความกดอากาศสูงจากประเทศจีน แผ่ลงมาปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือและทะเลจีนใต้ ประกอบกับมีลมใต้และลมตะวันออกเฉียงใต้พัดนำความชื้นจากทะเลจีนใต้เข้ามาปกคลุมภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก ส่งผลให้เกิดฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง ด้านการเกษตรได้รับความเสียหาย ดังนี้

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย กำแพงเพชร เชียงใหม่ สุโขทัย เพชรบูรณ์ ลำปาง น่าน ศรีสะเกษ สระบุรี สุพรรณบุรี และจังหวัดจันทบุรี เกษตรกร 5,750 ราย พื้นที่การเกษตรได้รับผลกระทบ 21,653 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 202 ไร่ พืชไร่ 14,103 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 7,348 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 1,585 ราย พื้นที่ 8,508 ไร่ คิดเป็นเงิน 10.95 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 42 ราย พื้นที่ 343 ไร่ วงเงิน 0.58 ล้านบาท

ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ยังไม่ได้รับผลกระทบ

7.2 อุทกภัยภาคใต้ เมื่อวันที่ 25 พ.ย. 63 – 14 มี.ค. 64

จากอิทธิพลมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดปกคลุมอ่าวไทยและภาคใต้มีกำลังแรง ประกอบกับมีหย่อมความกดอากาศต่ำปกคลุมส่งผลให้เกิดอุทกภัยและวาตภัยในพื้นที่ภาคใต้ ด้านการเกษตรได้รับความเสียหาย ดังนี้

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี ตรัง ปัตตานี สงขลา นราธิวาส ยะลา และจังหวัดกระบี่ เกษตรกร 5,729 ราย พื้นที่ 24,129 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 12,242 ไร่ พืชไร่ 740 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 11,148 ไร่ คิดเป็นเงิน 33.31 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 3,086 ราย พื้นที่ 14,248 ไร่ วงเงิน 18.64 ล้านบาท

ด้านประมง ได้รับความเสียหาย 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง กระบี่ ตรัง ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และจังหวัดสงขลา เกษตรกร 9,983 ราย พื้นที่เสียหาย 22,368 ไร่ ไร่ กระชัง 30,705 ตม. คิดเป็นเงิน 197.45 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 992 ราย พื้นที่ 752 ไร่ กระชัง 6,593 ตม. วงเงิน 6.24 ล้านบาท

ด้านปศุสัตว์ ได้รับความเสียหาย 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสงขลา นครศรีธรรมราช พัทลุง ยะลา ปัตตานี ตรัง นราธิวาส และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 9,547 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 348,319 ตัว แบ่งเป็น โค - กระบือ 1,625 ตัว สุกร 1,398 ตัว แพะ - แกะ 992 ตัว สัตว์ปีก 344,304 ตัว แปลงหญ้า 636 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 45.73 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,310 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 38,755 แปลงหญ้า 42 ไร่ วงเงิน 11.85 ล้านบาท

7.3 อุทกภัย/วาตภัย เมื่อวันที่ 1 ส.ค. - 25 ต.ค.63

จากอิทธิพลพายุซินลากู ฮีโกล นีลอส หลินฟา นังกา ร่องมรสุม และพายุดีเปรสชัน ส่งผลให้เกิดอุทกภัยและวาตภัย ด้านการเกษตรได้รับความเสียหาย ดังนี้

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 49 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแพร่ อุดรดิตถ์ น่าน ลำปาง เชียงราย แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก สุโขทัย ตาก พิจิตร กำแพงเพชร อุทัยธานี เลย หนองบัวลำภู กาฬสินธุ์ อุดรธานี หนองคาย สุนทรินทร์ ชัยภูมิ ขอนแก่น บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ นครราชสีมา ชัยนาท ราชบุรี สิงห์บุรี กรุงเทพมหานคร สระบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี ตรด สระแก้ว จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี ลพบุรี ตรัง สตูล สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชุมพร กระบี่ ระนอง และจังหวัดพังงา เกษตรกร 74,819 ราย พื้นที่ได้รับความเสียหาย 602,284 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 224,529 ไร่ พืชไร่ 360,577 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 16,600 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 691.84 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 60,174 ราย พื้นที่ 479,877 ไร่ วงเงิน 553.10 ล้านบาท

ด้านประมง ได้รับความเสียหาย 39 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดแพร่ อุดรดิตถ์ น่าน ลำปาง เชียงราย เชียงใหม่ พะเยา ตาก สุโขทัย เพชรบูรณ์ พิษณุโลก อุทัยธานี เลย ชัยภูมิ หนองบัวลำภู หนองคาย สุนทรินทร์ ศรีสะเกษ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ นครพนม อุดรธานี กาญจนบุรี ชลบุรี ตรด ปราจีนบุรี ลพบุรี นครปฐม นครนายก สระบุรี สระแก้ว สระบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี นครศรีธรรมราช กระบี่ ตรัง และจังหวัดระนอง เกษตรกร 6,348 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเสียหาย 6,401 ไร่ กระชังปลา 3,317 ตอม. คิดเป็นวงเงิน 30.58 ล้านบาท **ช่วยเหลือเสร็จเรียบร้อยแล้ว**

ด้านปศุสัตว์ ได้รับความเสียหาย 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย เชียงใหม่ แพร่ พะเยา แม่ฮ่องสอน อุดรดิตถ์ บึงกาฬ และจังหวัดเลย เกษตรกร 330 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 16,274 ตัว แบ่งเป็น โค 1 ตัว สุกร 21 ตัว สัตว์ปีก 16,252 ตัว แปลงหญ้าเสียหาย 10 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 0.67 ล้านบาท **ช่วยเหลือเสร็จเรียบร้อยแล้ว**

7.4 ฝนแล้ง/ฝนทิ้งช่วง เมื่อวันที่ 1 ก.ค. - 5 ต.ค.63

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ อุทัยธานี กำแพงเพชร พิจิตร นครสวรรค์ อุดรดิตถ์ และจังหวัดศรีสะเกษ เกษตรกร 34,074 ราย พื้นที่ได้รับความเสียหาย 486,257 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 425,188 ไร่ พืชไร่ 60,983 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 86 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 543.39 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 24,796 ราย พื้นที่ 303,461 ไร่ วงเงิน 339.48 ล้านบาท

ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

8. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 24 มี.ค.64)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1.เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 2. โรคไหม้ข้าว 3. หนอนทอใบข้าว 4. เพลี้ยไฟ 5. หนอนกอข้าว 6. โรคใบจุดสีน้ำตาล 7. โรคเมล็ดด่าง 8. แมลงบัว	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (นครปฐม) จำนวน 6 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 70 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (ลำพูน น่าน อุทัยธานี ขอนแก่น สกลนคร มุกดาหาร ยโสธร จันทบุรี และปัตตานี) จำนวน 396 ไร่ การระบาดลดลง 69 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สกลนคร และกระบี่) จำนวน 32 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 5 ไร่ ไม่มีพื้นที่ระบาดในสัปดาห์นี้ <u>การระบาดลดลง</u> 12 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ขอนแก่น สกลนคร นครราชสีมา และกระบี่) จำนวน 99 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ขอนแก่น และฉะเชิงเทรา) จำนวน 26 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบุรี) จำนวน 5 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (พิจิตร พิษณุโลก และกำแพงเพชร) จำนวน 6,804 <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 130 ไร่	- ประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดของศัตรูข้าว - ผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มาและบิวเวอเรีย รมรวงให้ใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่และให้เกษตรกรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ - ประกาศเตือนการระบาดและประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรสำรวจติดตามสถานการณ์การเกิดโรคไหม้คอรวง และคำแนะนำวิธีการผลิตสารชีวภัณฑ์ในพื้นที่ที่พบการระบาดรุนแรงเป็นวงกว้าง - แนะนำให้เกษตรกรดูแลแปลงข้าวหลังหว่าน 7 วัน อย่าให้ขาดน้ำ และเมื่อพบเพลี้ยไฟตัวเต็มวัย 1-3 ตัวต่อต้น ในข้าวอายุ 6-7 วัน ให้น้ำเข้าแปลงนาจนระดับน้ำท่วมยอดข้าวทิ้งไว้ 1-2 วัน แต่หากพบการระบาดรุนแรงใช้สารกำจัดแมลง เช่น มาลาไอออน เซฟวิน เป็นต้น - แนะนำให้เกษตรกรรดหวานปุ๋ยในอัตราที่มากเกินไป และให้เกษตรกรใช้พันธุ์ต้านทานโรคไหม้ข้าว

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
มะพร้าว	1. หนอนหัวดำ 2. แมลงดำหนาม 3. ดั้วแรด 4. ดั้วงวง 5. ไรสีขา	พื้นที่ระบาด 24 จังหวัด (อุดรธานี นครราชสีมา กรุงเทพมหานคร นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี เพชรบุรี สงขลา สตูล ชุมพร พังงา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ ภูเก็ต นราธิวาส และปัตตานี) จำนวน 9,643 ไร่ การระบาดลดลง 88 ไร่ พื้นที่ระบาด 27 จังหวัด (นครราชสีมา อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ ระยอง ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สงขลา สตูล ชุมพร พังงา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ ยะลา ตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง และภูเก็ต) จำนวน 22,270 ไร่ การระบาดลดลง 494 ไร่ พื้นที่ระบาด 23 จังหวัด (กรุงเทพมหานคร อ่างทอง นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สงขลา สตูล ชุมพร ภูเก็ต ปัตตานี สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ยะลา และ กระบี่) จำนวน 8,016 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 10 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (กรุงเทพมหานคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ชุมพร พังงา ภูเก็ต ปัตตานี และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,061 ไร่ การระบาดลดลง 125 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (นครปฐม จันทบุรี ฉะเชิงเทรา สงขลา สุราษฎร์ธานี กระบี่ ภูเก็ต นครศรีธรรมราช และชุมพร) จำนวน 2,230 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 53 ไร่	- ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ และถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำเรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว รวมทั้งการดูแลสวนมะพร้าวให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ - ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำ ทำลาย ไปเผาทำลาย - ปลอ่ยแตนเบียนบราคอน (<i>Bracon hebetor</i>) เพื่อควบคุม การระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ - ปลอ่ยแตนเบียนอะซีโคเดส (<i>Asecodes hispinarum</i>) เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหนามในพื้นที่ - ใช้กาดักไฟโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับตัวแมลงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาโรเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) เพื่อกำจัดตัวแมลง - ไรสีขามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในหัวผลมะพร้าวทำให้การพ่นสารฆ่าแมลงไม่สามารถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้นการป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าแมลงในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่อกันประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่ไรสีขามะพร้าวเข้าทำลาย ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดยให้สลักกลุ่มสารฆ่าไรตามลักษณะกลไกการออกฤทธิ์โดย IRAC
ปาล์มน้ำมัน	1. ดั้วแรด 2. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ระยอง ชลบุรี จันทบุรี ตราด สตูล ชุมพร พังงา นครศรีธรรมราช กระบี่ และ สุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,925 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี สตูล ชุมพร นครศรีธรรมราช และกระบี่) จำนวน 842 ไร่ การระบาดลดลง 6 ไร่	- รมแรงค้ำให้เกษตรกรดูแลสวนปาล์มให้สะอาด กำจัดวัชพืช เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลาย และแนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - ใช้กาดักไฟโรโมนและใช้ตาข่ายดักจับตัวแมลงในระยะตัวเต็มวัย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาโรเซียมกำจัดตัวแมลงและตัวหนอน - สำหรับต้นปาล์มน้ำมันที่ถูกดั้วแรดทำลายระยะรุนแรง ให้ใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี)
ยางพารา	1. โรครากขาว 2. โรคใบร่วง	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตราด สงขลา ภูเก็ต นราธิวาส นครศรีธรรมราช ตรัง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,208 ไร่ การระบาดลดลง 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (พัทลุง ยะลา ตรัง สงขลา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ปัตตานี และนราธิวาส) จำนวน 860,794 ไร่ การระบาดลดลง 8,320 ไร่	- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาด - ให้เกษตรกรขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไหลทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น และกิ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงกับแถวถัดไปทั้งสองข้าง เพื่อป้องกันการระบาด - ให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ฉีดพ่นบริเวณที่เกิดโรค เพื่อควบคุมการระบาดของโรครากขาว และโรคใบร่วง
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (fall armyworm) 2. หนอนเจาะลำต้น	พื้นที่ระบาด 25 จังหวัด (จังหวัดน่าน เชียงราย อุทัยธานี ตาก พิชณุโลก เพชรบูรณ์ ขอนแก่นหนองบัวลำภู มุกดาหาร นครราชสีมา ชัยภูมิ อุบลราชธานี บึงกาฬ พระนครศรีอยุธยา นครปฐม ลพบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา กาญจนบุรี สตูล สุราษฎร์ธานี ยะลา นราธิวาส ปัตตานี และจังหวัดตรัง) จำนวน 31,135 ไร่ การระบาดลดลง 581 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา และบุรีรัมย์) จำนวน 16 ไร่ การระบาดคงที่	- จัดทีมเจ้าหน้าที่ติดตามสถานการณ์การระบาด - ให้คำแนะนำที่เหมาะสมแก่เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่กำลังประสบปัญหาและพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการระบาด - ประชาสัมพันธ์แจ้งจังหวัดผ่านเว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย และแจ้งเตือนผ่านระบบวิทยุกระจายเสียงของกรมส่งเสริมการเกษตร

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง 2. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง สีชมพู 3. ไรแดงมันสำปะหลัง 4. เพลี้ยหอย 5. โรคใบด่างมันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ขอนแก่น หนองบัวลำภู มุกดาหาร มหาสารคาม นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ ระยอง ชลบุรี จันทบุรี สระแก้ว และราชบุรี) จำนวน 288 ไร่ การระบาดลดลง 43 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ขอนแก่น มุกดาหาร นครราชสีมา อุบลราชธานี นครสวรรค์ ระยอง ชลบุรี และสระแก้ว) จำนวน 1,097 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (ขอนแก่น มุกดาหาร มหาสารคาม นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ กาฬสินธุ์ อุบลราชธานี ระยอง ชลบุรี และราชบุรี) จำนวน 1,242 ไร่ การระบาดลดลง 119 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (นครราชสีมา ชัยภูมิ ลพบุรี และบุรีรัมย์) จำนวน 115 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 21 จังหวัด (เพชรบูรณ์ ขอนแก่น มุกดาหาร นครราชสีมา ชัยภูมิ ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ อุบลราชธานี ยโสธร ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี นครสวรรค์ ชัยนาท ระยอง ปราจีนบุรี ชลบุรี ฉะเชิงเทรา กาญจนบุรี และสระแก้ว) จำนวน 178,258 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 42 ไร่	- รมรณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง - ผลิตขยายแตนเบียน <i>Anagyrus lopezi</i> แผลงข้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลัง - ให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอน และดักแด้แมลงหนอนทวง รวมทั้งใช้เชื้อราเมตาโรเซียมควบคุม - สร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรเกี่ยวกับที่มา ความสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง แนวทางเฝ้าระวัง และการป้องกันกำจัด - รมรณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง - ผลิตขยายแตนเบียน <i>Anagyrus lopezi</i> แผลงข้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลัง - ให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอน และดักแด้แมลงหนอนทวง รวมทั้งใช้เชื้อราเมตาโรเซียมควบคุม - สร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรเกี่ยวกับที่มา ความสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง แนวทางเฝ้าระวัง และการป้องกันกำจัด
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. ตัวหนวดยาว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (พิษณุโลก อุตรดิตถ์ และชลบุรี) จำนวน 315 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 38 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครราชสีมา และชลบุรี) จำนวน 70 ไร่ การระบาดคงที่	- ให้เกษตรกรทำการไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง และใช้เชื้อราชีวเวเรียและเชื้อราเมตาโรเซียมควบคุม - ให้เกษตรกรปลูกอ้อยพันธุ์ต้านทานในฤดูปลูกต่อไปและให้ชุดต่อที่ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของตัวอ่อนหนอนกออ้อย
สับปะรด	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ระยอง) จำนวน 10 ไร่ การระบาดคงที่	- แนะนำให้เกษตรกรสำรวจและทำความสะอาดแปลงอย่างสม่ำเสมอ กำจัดวัชพืชข้างเคียง เพื่อทำลายพืชอาศัย - หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้งระยะรุนแรง แนะนำให้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ฉีดพ่นบริเวณที่พบเพลี้ยแป้ง
เงาะ	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินช่อดอก	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ระยอง และจันทบุรี) จำนวน 203 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และระยอง) จำนวน 112 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่	- หากพบการระบาดให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง และไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้งจะทำเพลี้ยไฟต้านทานสารฆ่าแมลงได้
ทุเรียน	1. เพลี้ยแป้ง 2. เพลี้ยไฟ 3. โรครากเน่าโคนเน่า 4. หนอนเจาะผล	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ระยอง จันทบุรี ตราด กระบี่ และชุมพร) จำนวน 238 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 17 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง ตราด ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ นครศรีธรรมราช ระนอง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 855 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 91 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (ระยอง จันทบุรี ตราด เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี กระบี่ และนครศรีธรรมราช) จำนวน 4,347 ไร่ การระบาดลดลง 58 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และตราด) จำนวน 63 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 20 ไร่	- เพลี้ยแป้ง ตัดส่วนที่พบเพลี้ยแป้งไปทำลาย หากพบการระบาดบริเวณผลทุเรียนให้ใช้น้ำพ่นบริเวณที่ถูกทำลาย - เพลี้ยไฟ หากพบเพลี้ยไฟจำนวนมากหรือเท่ากับ 1 ตัวต่อ 4 ดอก หรือ 1 ตัวต่อยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง - โรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน แจ้งเตือนให้เกษตรกรหมั่นสำรวจสวนทุเรียน แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
มังคุด	1. เพลี้ยแป้ง 2. เพลี้ยไฟ 3. โรคนิ่ว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชุมพร) จำนวน 23 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง ชุมพร กระบี่ ระนอง และนครศรีธรรมราช) จำนวน 769 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 176 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และยะลา) จำนวน 179 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่	- หากพบการระบาดของโรคนิ่วให้ตัดแต่งกิ่งหรือใบที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกแปลง หากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช
ลำไย	1. โรคพุ่มไม้กวาด 2. โรคราดำ 3. เพลี้ยแป้ง 4. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 933 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 308 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ระยอง และจันทบุรี) จำนวน 106 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 8 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ระยอง และจันทบุรี) จำนวน 10 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 24 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่	- ตัดแต่งกิ่งลำไยไม่ให้ต้นหนาจนเกินไป จับตัวเต็มวัยตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย ถ้าพบระบาดปริมาณมากใช้ยาฆ่าแมลง โดยพ่นในช่วงเวลาที่ลำไยกำลังเกิดช่อดอกและติดผล - หากพบต้นลำไยที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาดให้ตัดกิ่งลำไยออกไปทิ้งนอกแปลง แล้วเผาทำลายในทันที และพ่นต้นลำไยด้วยสารป้องกันกำจัดโร 2 ครั้ง

9. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

9.1 โรคพิษสุนัขบ้า (ข้อมูล ณ วันที่ 30 มี.ค. 64)

สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2561 – 29 มีนาคม 2564 มีรายงานพบโรคทั้งหมด 35 จังหวัด 179 จุด ปัจจุบันยังคงประกาศเขตโรคระบาดสัตว์ 21 จุด ในพื้นที่ 10 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ระยอง สมุทรปราการ นครนายก บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุบลราชธานี อุดรธานี นครศรีธรรมราช และพัทลุง ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์ได้เร่งดำเนินการป้องกันควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรค โดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรคในสัตว์กลุ่มเสี่ยงทุกตัวในรัศมี 5 กม.รอบจุดเกิดโรคได้ รวมทั้งเร่งรัดควบคุมจำนวนประชากรสัตว์พาหนะนำโรคที่สำคัญ (สุนัขและแมว) ทำให้มีจำนวนคนที่หรือลดลงเพื่อลดความเสี่ยงของการแพร่เชื้อโรค โดยการผ่าตัดทำหมัน

9.2 โรคปากและเท้าเปื่อย ประจำวันที่ 23 มี.ค. 64

วันนี้ **ไม่มี**รายงานพบสัตว์ป่วยด้วยอาการโรคปากและเท้าเปื่อย ดังนี้

ที่	วันที่เริ่มป่วย	ชนิดสัตว์ *กคร1	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่	ประวัติวัคซีน	ป่วย	ตาย	เสี่ยง	ผลตรวจ
-ไม่มี-											

ตารางแสดงสถานการณ์โรคปากและเท้าเปื่อยสะสมปี 2564 การกระจายและการเปรียบเทียบ

จังหวัดที่สถานะโรคยังไม่สงบ (จำนวนสถานะควบคุมโรค/เฝ้าระวังโรค)			นครปฐม(4/0) นครราชสีมา(3/10) ราชบุรี(2/2) สระบุรี(2/0) ลำพูน(1/0) มหาสารคาม(1/0) นครสวรรค์(1/0) กระบี่(1/0) หนองบัวลำภู(0/1) นครศรีธรรมราช(0/1) นครพนม(0/1) เชียงใหม่(0/1) เชียงราย(0/1)		
ช่วงเวลา	พบโรค (ครั้ง)	สัตว์ป่วย (ตัว)	ตาย (ตัว)	จังหวัด (จังหวัด)	สูงสุด 10 จังหวัดแรก (จำนวนครั้ง รายงานการพบโรค/จำนวนสัตว์ป่วยสะสม)
30 วันย้อนหลัง	2	5	0	2	ลำพูน(1/4) กระบี่(1/1)
ปี 2564	6	31	0	4	นครราชสีมา(3/15) เชียงราย (1/11) ลำพูน(1/4) กระบี่(1/1)
ปี 2563	218	7,690	212	41	นครราชสีมา (34/455) สงขลา(19/818) นครศรีธรรมราช(17/376) ขอนแก่น(10/79) มหาสารคาม (9/265) สระบุรี(8/938) ลำพูน(8/136) พิษณุโลก(8/8) ราชบุรี(7/789) ชัยภูมิ(7/156)
รายงานผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ (ครั้ง) ชนิดสัตว์ที่พบรายงานโรคตาม *กคร 1			Type A(0) Type O(4) Type O และ A(0) ไม่เก็บตัวอย่างรอยโรค (0) ไม่ทราบ Type(1) และรอผล Lab(1) โคนม(2/14) โคเนื้อ(4/17) กระบือ(0/0) แพะนม(0/0) สุกร(0/0) ไม่ทราบ(0/0)		

หมายเหตุ : *กคร1 คือ รายงานการเกิดโรคระบาดสัตว์เบื้องต้น

9.3 รอยโรคสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติ 2 ครั้ง ที่จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดจันทบุรี

9.4 โรคระบาดสัตว์ในต่างประเทศ (ระหว่างวันที่ 27 ก.พ. – 5 มี.ค.64) ไม่มีรายงาน เนื่องจากเว็บไซต์ OIE ปิดปรับปรุง